

PENGARUH FAKTOR JANTINA DAN OPSYEN GURU-GURU BAHASA INGGERIS TERHADAP GAYA PENGAJARAN.

Zamri bin Basumi
Hasmadi bin Hassan

Pusat Sains Kemanusiaan, Universiti Malaysia Pahang
26300 Kuantan, Gambang

Corresponding Author : ijamrie@gmail.com

ABSTRAK

Kajian ini yang menggunakan kaedah kuantitatif berbentuk tinjauan dengan menggunakan soal selidik sebagai alat kajian, adalah bertujuan untuk meneroka secara analitik tentang pengaruh faktor demografi dari aspek jantina dan opsyen guru-guru Bahasa Inggeris di daerah Mersing terhadap penggunaan gaya pengajaran di kalangan mereka. Ini dilakukan dengan mengenal pasti kewujudan perbezaan yang signifikan di antara aspek-aspek demografi tersebut terhadap setiap jenis gaya pengajaran iaitu gaya Pakar, gaya Autoriti Formal, gaya Model Peribadi, gaya Fasilitator dan gaya Delegator. Kajian ini dijalankan untuk meneroka tentang faktor gaya pengajaran guru yang mungkin menjadi salah satu punca terhadap masalah kelemahan pelajar-pelajar dalam subjek Bahasa Inggeris di daerah Mersing. Kajian ini melibatkan seramai 122 orang responden daripada taburan populasi seramai 125 orang guru subjek Bahasa Inggeris di 32 buah sekolah kebangsaan dalam daerah Mersing, Johor. Data yang dikumpulkan melalui soal selidik yang diubahsuai daripada Inventori Gaya Pengajaran Guru Grasha (1996), telah diproses dan dianalisis menggunakan kaedah ujian-t untuk memenuhi objektif kajian dengan menggunakan perisian '*Statistical Packages for Social Sciences (SPSS) for Windows*' versi 22.0. Dapatkan kajian mendapati bahawa terdapat perbezaan yang signifikan antara guru lelaki dengan guru perempuan terhadap faktor gaya pengajaran Pakar, Fasilitator dan Delegator sahaja. Manakala dari aspek opsyen guru pula, kajian menunjukkan terdapat perbezaan yang signifikan antara guru opsyen dan bukan guru opsyen terhadap faktor gaya pengajaran Model Peribadi sahaja.

Kata kunci : gaya pengajaran, jantina guru, opsyen mengajar guru

ABSTRACT

This quantitative study that using questionnaires as its tool is aimed to analytically explore the influence of demographic factors on the aspects of sex and teaching options on the use of teaching styles amongst English Teachers in Mersing, Johor. This was done by identifying the significant differences between the demographic aspects with each teaching style namely Expert style, Formal Authority style, Personal Model style, Facilitator style and Delegator style. This study was carried out to explore the English Teachers' teaching styles which may be one of the causes for the weaknesses of students in English subjects in Mersing. This study involved 122 respondents from a population distribution of 125 English language teachers in 32 sekolah kebangsaan in the district. The data collected through the modified questionnaire from Grasha Teacher's Teaching Style Inventory (1996) was processed and analyzed using the t-test method to fulfill the research objectives using the '*Statistical Packages for Social Sciences (SPSS)* for

Windows version 22.0' software. The findings showed that there is a significant difference between male and female teachers on the teaching styles of Experts, Facilitators and Delegators. While from the aspect of teachers' teaching options, this study showed that there was a significant difference between the option and the non-option teachers to the Personal Model's teaching style factor.

Keywords: Teaching style, teacher's gender, teacher's teaching option

1.0 PENGENALAN

Secara umumnya, gaya pengajaran guru adalah merupakan kepelbagaian interaksi dan teknik di antara guru, isi pelajaran dan pelajar yang berlaku dalam proses pengajaran dan pembelajaran (Febrianto, 2014; Ghanizadeh & Jahedizadeh, 2016) yang secara langsung akan mempengaruhi kadar penglibatan pelajar-pelajar (Abu, N.E. & Leong, 2013). Aspek gaya pengajaran guru telah menjadi salah satu bidang yang sangat diutamakan dalam bidang pendidikan dan banyak perbincangan tentang teori-teori gaya pengajaran telah dibuat oleh para sarjana daripada pelbagai perspektif yang berbeza (Elkaseh, Wong, & Fung, 2014) dengan menggunakan istilah yang berbeza untuk menerangkan tentang gaya pengajaran mengikut kesesuaian kajian mereka (Abdul Razak, Ahmad, & Mohd Shah, 2007).

Berdasarkan kepelbagaian definisi yang diberi untuk menerangkan tentangnya, secara khususnya gaya pengajaran guru boleh ditakrifkan sebagai ciri-ciri dan kualiti peribadi (Subroto, 2017), tingkah laku (Kaplan & Kies, 1995; Mohamed, Jamil, & Karim, 2013; Stanford, 2014), kepercayaan dan kemahiran yang dipersembahkan secara konsisten (Grasha, 1996, 2002; Smart, 2009) semasa aktiviti pengajaran dan pembelajaran dengan pelajar di dalam kelas dengan tujuan untuk mewujudkan kesan pembelajaran kepada pelajar (Chowdhury, 2015) serta mencapai objektif pengajaran dan pembelajaran yang dirancang (Rodriguez & Fahara, 2014).

2.0 LATAR BELAKANG KAJIAN

Gaya pengajaran menjadi satu elemen penting yang mempengaruhi keberkesanan serta kejayaan pengajaran seorang guru melalui pencapaian objektif yang disasarkan. Ini bermaksud oleh kerana pengajaran guru adalah berkait rapat dengan tanggungjawab guru sebagai penyampai ilmu untuk mencapai objektif pengajaran (Ahmad, Abd Rahman, & T.Abdullah, 2009), maka gaya pengajaran guru dalam bilik darjah di sekolah turut berperanan untuk mempengaruhi tumpuan pelajar-pelajar semasa proses pengajaran dan pembelajaran dijalankan (Azilah, 2010; Abu, N.E. & Leong, 2013). Justeru, guru mesti menguasai dan memahami sepenuhnya gaya pengajarannya sendiri yang sesuai dengan keperluan pelajar, sebelum mengharapkan pelajarnya memahami dan menguasai apa yang diajar (Grasha, 1996; Saritas, 2016; Siti Maria & Zamri, 2016; Syakirin Johari & Ahmad, 2016).

Menurut Karamustafaoglu, Cakir, & Celep (2015), kesedaran tentang gaya pengajaran yang sesuai untuk diaplikasikan oleh guru adalah penting dalam pendekatan pendidikan kontemporari untuk mendidik individu menguasai kemahiran belajar sepanjang hayat dan sebagai memenuhi keperluan tanggungjawab guru. Penggunaan gaya pengajaran yang sesuai menentukan keberkesanan perkongsian maklumat antara guru dengan pelajar dan membolehkan pelajar menyempurnakan tugas dengan baik (Shahabudin et al., 2003). Oleh itu guru perlu memilih pelbagai kaedah pengajaran yang sesuai untuk murid-muridnya.

3.0 PERNYATAAN MASALAH KAJIAN

Masalah kelemahan pelajar-pelajar di daerah Mersing, Johor untuk menguasai subjek Bahasa Inggeris dalam peperiksaan UPSR dari tahun 2013 hingga 2017 telah menyebabkan peratus lulus dan gred purata pencapaian pelajar yang mencapai sekurang-kurangnya gred D (Menguasai Tahap Minimum) dalam tempoh tersebut menurun secara konsisten setiap tahun. Akibatnya, daerah Mersing telah ketinggalan dan sentiasa berada di kedudukan tercorot berbanding daerah-daerah lain di dalam negeri Johor. Oleh itu, langkah-langkah drastik dan berkesan perlu diambil untuk mengatasi fenomena kelemahan pencapaian pelajar dalam subjek Bahasa Inggeris di daerah Mersing dengan mengenal pasti faktor-faktor yang menyumbang kepada masalah tersebut. Justeru, tanpa menafikan faktor-faktor lain, kajian ini hanya fokus terhadap faktor gaya pengajaran guru-guru yang mengajar subjek Bahasa Inggeris di daerah Mersing serta bagaimana ianya dipengaruhi oleh faktor-faktor demografi dari aspek jantina dan opsyen guru.

4.0 MATLAMAT DAN OBJEKTIF KAJIAN

Matlamat umum kajian ini adalah bertujuan untuk meneroka secara analitik tentang pengaruh faktor demografi guru-guru Bahasa Inggeris di daerah Mersing terhadap penggunaan gaya pengajaran di kalangan mereka. Antara objektif khusus kajian pula ialah ;

1. Mengenal pasti sama ada terdapat perbezaan yang signifikan di antara guru lelaki dengan guru perempuan berdasarkan jenis-jenis gaya pengajaran.
2. Mengenal pasti sama ada terdapat perbezaan yang signifikan di antara guru opsyen dengan guru bukan opsyen berdasarkan jenis-jenis gaya pengajaran.

5.0 METODOLOGI KAJIAN

Kajian ini adalah berbentuk kuantitatif sepenuhnya menggunakan soal selidik yang diubah suai daripada Inventori Gaya Pengajaran: Versi 3.0 (*Teaching Style Inventori: Version 3.0*) yang dibina oleh Grasha (1996). Soal selidik yang mengandungi 40 item ini dijadikan sebagai instrumen utama kajian kerana ia adalah model soal selidik yang komprehensif yang bersesuaian dengan objektif kajian. Ia juga dapat memberi penjelasan yang tepat mengenai jenis-jenis gaya pengajaran yang berbeza yang membahagikan gaya pengajaran guru kepada lima jenis gaya iaitu Pakar, Autoriti Formal, Model Peribadi, Fasilitator dan Delegator.

Kajian ini melibatkan seramai 122 orang responden daripada taburan populasi seramai 125 orang guru-guru subjek Bahasa Inggeris di 32 buah sekolah kebangsaan dalam daerah Mersing. Pengkaji tidak menggunakan sebarang kaedah penentuan saiz sampel berdasarkan populasi, sebaliknya menggunakan seberapa banyak sampel yang boleh daripada populasi supaya data yang diperolehi lebih menyeluruh dan memiliki kredibiliti kerana melibatkan hampir semua guru Bahasa Inggeris di daerah Mersing. Dapatan daripada soal selidik dianalisis menggunakan kaedah saintifik deskriptif menggunakan Ujian-T sejajar dengan objektif kajian menggunakan perisian '*Statistical Packages For Social Sciences (SPSS) For Windows*' versi 22.0. Hasil analisis digunakan untuk menentukan sama ada terdapat perbezaan yang signifikan di antara kedua-dua faktor demografi iaitu jantina dan opsyen guru berdasarkan jenis-jenis gaya pengajaran.

6.0 DAPATAN KAJIAN

6.1 Demografi

Kajian mendapati bahawa daripada jumlah 122 orang responden, didapati bahawa bilangan guru Bahasa Inggeris perempuan yang menjadi responden kajian mengatasi bilangan responden guru Bahasa Inggeris lelaki dengan jumlah perbezaan yang ketara. Guru Bahasa Inggeris perempuan yang terlibat dalam kajian ini ialah seramai 79 orang mewakili 64.8% daripada keseluruhan responden kajian. Manakala guru Bahasa Inggeris lelaki pula ialah seramai 43 orang mewakili 35.2% daripada keseluruhan responden kajian. Didapati juga bahawa daripada 122 orang guru yang mengajar subjek Bahasa Inggeris di daerah Mersing, seramai 89 orang (73.0%) adalah merupakan opsyen dalam subjek berkenaan. Manakala 33 orang (27.0%) lagi adalah merupakan guru-guru bukan opsyen tetapi mengajar subjek Bahasa Inggeris.

6.2 Mengenal pasti sama ada terdapat perbezaan yang signifikan di antara guru lelaki dengan guru perempuan berdasarkan jenis-jenis gaya pengajaran.

Soal selidik yang digunakan mempunyai 40 item yang dibina bertujuan untuk mengukur tingkah laku gaya pengajaran guru semasa proses pengajaran dan pembelajaran yang berasaskan kepada lima jenis gaya-gaya pengajaran iaitu gaya pengajaran Pakar, Autoriti Formal, Model Peribadi, Fasilitator dan Delegator. Setiap gaya pengajaran diwakili oleh masing-masing 8 item yang disusun secara rawak. Dapatkan maklum balas soal selidik telah dianalisis untuk menentukan nilai min setiap jenis gaya pengajaran yang tersebut sebelum Ujian-T dijalankan bagi setiap min gaya pengajaran berdasarkan faktor jantina guru. Keputusan analisis ditunjukkan dalam Jadual 1.

Jadual 1 : Analisis Perbezaan Gaya Pengajaran Antara Guru Lelaki Dan Perempuan

	F	Sig.	T	df	Sig. (2-tailed)	Beza Min	Beza Ralat Piawai	Atas	Bawah
Pakar	6.969	.009**	1.803	120	0.074	.1196	0.066	0.251	-0.012
Autoriti Formal	1.713	0.193	1.101	120	0.273	0.0815	0.074	0.228	-0.065
Model Peribadi	0.038	0.846	1.981	120	0.050	0.1149	0.058	0.229	0.00004
Fasilitator	4.226	.042**	-0.065	120	0.948	-0.0040	0.062	0.119	-0.127
Delegator	4.888	.029**	-.040	120	0.968	-0.0025	0.063	0.122	-0.127

** Aras keertian $\alpha = 0.05$

Berdasarkan Jadual 1, didapati nilai p bagi gaya pengajaran Pakar, Fasilitator dan Delegator adalah lebih kecil daripada aras keertian 0.05. Ini bermakna terdapat perbezaan min yang signifikan. Maka dengan ini dirumuskan bahawa terdapat perbezaan yang signifikan antara guru lelaki dengan guru perempuan berdasarkan faktor gaya pengajaran Pakar, Fasilitator dan Delegator sahaja. Manakala tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara guru lelaki dengan guru perempuan berdasarkan faktor gaya pengajaran Autoriti Formal dan Model Peribadi.

Oleh kerana bilangan guru perempuan adalah mewakili 64.8% daripada keseluruhan guru Bahasa Inggeris yang terlibat dalam kajian ini, maka boleh dikatakan secara umumnya bahawa guru-guru perempuan yang mengajar subjek Bahasa Inggeris lebih cenderung kepada menggunakan gaya Pakar, Fasilitator dan Delegator.

6.3 Mengenal pasti sama ada terdapat perbezaan yang signifikan di antara guru opsyen dengan guru bukan opsyen berdasarkan jenis-jenis gaya pengajaran.

Jadual 2 menunjukkan hasil analisis Ujian-T yang telah dijalankan terhadap kesemua min gaya-gaya pengajaran berdasarkan faktor opsyen guru-guru Bahasa Inggeris di daerah Mersing.

Jadual 2 : Analisis Perbezaan Gaya Pengajaran Antara Guru Opsyen dan Bukan Opsyen

	F	Sig.	T	df	Sig. (2-tailed)	Beza Min	Beza Ralat Piawai	Atas	Bawah
Pakar	0.775	.380	-.729	120	0.468	-0.0526	0.072	0.090	-0.195
Autoriti Formal	0.002	.963	-.547	120	0.585	-0.0438	0.080	0.115	-0.202
Model Peribadi	8.173	.005**	0.466	120	0.642	0.0294	0.063	0.155	-0.096
Fasilitator	1.128	.290	-.686	120	0.494	-0.0458	0.067	0.086	-0.178
Delegator	1.046	.309	-.981	120	0.329	-0.0659	0.067	0.067	-0.199

** Aras keertiaan $\alpha = 0.05$

Berdasarkan jadual 2, didapati hanya nilai p bagi gaya pengajaran Model Peribadi yang menunjukkan nilai yang lebih kecil daripada aras keertian 0.05. Ini bermakna terdapat perbezaan min yang signifikan. Maka dengan ini dirumuskan bahawa terdapat perbezaan yang signifikan antara guru opsyen dan guru bukan opsyen berdasarkan faktor gaya pengajaran Model Peribadi sahaja. Manakala tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara guru opsyen dan bukan guru opsyen berdasarkan faktor gaya pengajaran Pakar, Autoriti Formal, Fasilitator dan Model Peribadi. Memandangkan seramai 73.0% responden kajian adalah merupakan guru-guru opsyen dalam subjek Bahasa Inggeris, maka boleh dikatakan bahawa mereka lebih cenderung kepada menggunakan gaya pengajaran Model Peribadi berbanding gaya-gaya pengajaran yang lain.

7.0 PERBINCANGAN DAN RUMUSAN KAJIAN

Kajian ini menunjukkan bahawa guru-guru Bahasa Inggeris perempuan di daerah Mersing yang mengajar subjek Bahasa Inggeris lebih cenderung kepada menggunakan gaya Pakar, Fasilitator dan Delegator sahaja dan tidak kepada gaya pengajaran Autoriti Formal dan Model Peribadi. Kecenderungan itu boleh dikaitkan kepada ciri-ciri bagi ketiga-tiga gaya pengajaran tersebut sebagaimana yang dinyatakan oleh Grasha (1996) iaitu guru yang mengamalkan gaya Pakar adalah lebih cenderung untuk mengamalkan pengajaran yang berpusatkan guru, mengadakan aktiviti yang mencabar pemikiran pelajar dan menggalakkan persaingan tetapi mereka tidak mementingkan perbezaan yang wujud di kalangan pelajar pelajar. Manakala guru yang menggunakan gaya Fasilitator pula ini lebih cenderung untuk bertindak sebagai penasihat untuk memberi sokongan dan galakan yang akan memotivasi pelajar untuk terus meningkatkan pencapaian akademik mereka.

Selain itu, guru yang menggunakan gaya Delegator pula percaya bahawa setiap pelajar perlu diberikan autonomi di dalam kumpulan supaya mereka menjadi pelajar yang berdikari dan berkeyakinan diri. Namun, guru hanya bertindak sebagai sumber rujukan yang akan memberi bantuan atau bimbingan atas permintaan sahaja. Manakala dari aspek faktor opsyen guru pula, kajian menunjukkan bahawa guru yang memiliki opsyen Bahasa Inggeris lebih cenderung untuk mengamalkan gaya pengajaran Model Peribadi. Jika dibuat perkaitan dengan ciri-ciri gaya pengajaran Model Peribadi seperti yang dinyatakan oleh Grasha (1996), guru yang

menggunakan gaya ini lebih banyak menggunakan contoh-contoh peribadi dalam pengajaran mereka untuk mewujudkan hubungan yang lebih mesra. Ini adalah kerana mereka percaya bahawa pembelajaran akan berlaku sekiranya pelajar dapat meneladani atau mencontohi pendekatan yang telah digunakan atau ditunjukkan oleh guru.

Satu faktor yang sangat penting yang perlu diberi perhatian dalam usaha untuk meningkatkan pencapaian pelajar adalah faktor guru (Cheng, Melor & Maslawati, 2016). Tanpa menafikan pengaruh faktor-faktor guru yang lain, kajian ini hanya mengkaji tentang pengaruh faktor demografi guru dari aspek jantina serta opsyen guru. Ini adalah kerana guru merupakan satu faktor kritikal yang menentukan kejayaan dan keberkesanan program-program pendidikan (Suresh Kumar, 2013) serta mempunyai peranan besar dalam mempengaruhi minat dan sikap pelajar terhadap subjek yang dipelajari dan seterusnya mempengaruhi pencapaian mereka dalam bidang akademik yang berkaitan dengan pembelajaran mereka di sekolah (Mohd Sukki & Mohd Fadzli, 2012). Selain itu, oleh kerana pengajaran yang berkesan merupakan bahagian yang paling kritikal dalam dunia pendidikan, guru yang efektif dan kompeten ialah guru yang memenuhi standard yang ditetapkan dan mampu mengajar dengan berkesan (Roth & Scott, 2000). Namun, terdapat banyak faktor lain yang melibatkan guru yang boleh mempengaruhi pencapaian pelajar dalam bidang akademik. Oleh kerana kajian ini adalah bertujuan untuk menentukan sama ada terdapat perbezaan yang signifikan di antara faktor demografi iaitu jantina dan opsyen guru berdasarkan jenis-jenis gaya pengajaran sahaja, dicadangkan agar kajian lanjut dilakukan untuk mengenal pasti secara analitikal sama ada ada terdapat hubungan yang signifikan antara faktor-faktor demografi tersebut dengan pencapaian pelajar-pelajar dalam subjek Bahasa Inggeris.

RUJUKAN

- Abdul Razak, N., Ahmad, F., & Mohd Shah, P. (2007). Perceived and Preferred Teaching Styles of ESP Students. *Journal of Education*, 2(i), 1–20.
- Abu, N.E. & Leong, K. E. (2013). Hubungan Antara Sikap, Minat, Pengajaran Guru dan Pengaruh Rakan Sebaya erhadap Pencapaian Matematik Tambahan Tingkatan 4. *Jurnal Kurikulum & Pengajaran Asia Pasifik*, Bil 1(2), 20–31.
- Ahmad, A., Abd Rahman, S. H., & T.Abdullah, N. A. (2009). Tahap Keupayaan Pengajaran Guru Sejarah dan Hubungannya dengan Pencapaian Murid di Sekolah Berprestasi Rendah. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 34(1), 53–66. Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/11489510.pdf>
- Azilah, A. R. (2010). Hubungan Antara Personaliti dan Gaya Pengajaran Guru Dengan Pencapaian Matematik PMR: Satu Kajian Di Sekolah Menengah Daerah Kota Tinggi. *Tesis Sarjana Pendidikan*, Fakulti Pendidikan: Universiti Teknologi Malaysia.
- Cheng, L., Melor, M. Y., & Maslawati, M. (2016). Issues Contributing to Low Performance of English in A National School in Song , Sarawak. 499–510.
- Chowdhury, R. K. (2015). Learning and Teaching Style Assessment for Improving Project-Based Learning of Engineering Students: A Case of United Arab Emirates University. *Australasian Journal of Engineering Education*, 20(1), 81–94.

- Elkaseh, A., Wong, K. W., & Fung, C. C. (2014). The Impact of Teaching and Learning Styles on Behavioural Intention to use E-learning in Libyan Higher Education. *International Review of Contemporary Learning Research*, 3(1), 25–34.
- Ghanizadeh, A., & Jahedizadeh, S. (2016). EFL Teachers' Teaching Style, Creativity, and Burnout: A Path Analysis Approach. *Cogent Education*, 3(1), 1–18. <https://doi.org/10.1080/2331186X.2016.1151997>
- Febrianto, A. (2014). Pengaruh Keterampilan Mengelola Kelas dan Gaya Mengajar Guru Terhadap Keaktifan Belajar Siswa Kelas XI Materi Pembelajaran Pembangunan Ekonomi SMA Negeri 2 Slawi. *Economic Education Analysis*
- Grasha, A. F. (1996). *Teaching with Style: A Practical Guide to Enhancing Learning by Understanding Teaching and Learning Styles*. Pittsburgh, PA: Alliance Publishers.
- Grasha, A. F. (2002). The Dynamics of One-on-One Teaching. *College Teaching*, 50(4), 139–146.
- Kaplan, E. J., & Kies, D. A. (1995). Teaching Styles and Learning Styles: Which Came First? *Journal of Instructional Psychology*, 22(1), 29–33.
- Karamustafaoglu, S., Cakir, R., & Celep, A. (2015). Relationship Between the Attitudes of Science Teachers towards Technology and Their Teaching Styles. *Participatory Educational Research (PER)*, 2(3), 67–78.
- Mohamed, N., Jamil, N. A. A., & Karim, N. S. A. (2013). Teaching Styles and Attitudes Toward Blog Use Among Malaysian School Teachers. *International Journal of Technology, Knowledge and Society*, 8(4), 1–11.
- Mohd Sukki Othman & Mohd Fadzli Ismail(2012) Faktor-faktor yang mempengaruhi pencapaian pelajar dalam pengajaran & pembelajaran bahasa Arab : satu tinjauan di SMAP Kajang. In: Persidangan Kebangsaan Pengajaran dan Pembelajaran Bahasa Arab 2012, 19 May 2012, Port Dickson, Negeri Sembilan. (pp. 173-189).
- Rodriguez, A. L., & Fahara, M. F. (2014). Online Teaching Styles: A Study in Distance Education. *International Journal of University Teaching and Faculty*, 1(2), 1–14.
- Roth, D. & W. Scott Swail (2000). Certification and Teacher Preparation in the United States. *Educational Policy Institute*, Washington.
- Saritas, E. (2016). Relationship Between Philosophical Preferences of Classroom Teachers and their Teaching Styles. 11(16), 1533–1541. <https://doi.org/10.5897/ERR2016.2787>
- Shahabuddin Hashim, et al (2003). *Pedagogi, Strategi dan Metode Mengajar Dengan Berkesan*. Bentong: PTS Publishing & Distributor Sdn. Bhd.
- Siti Maria, I., & Zamri, A. (2016). Gaya Pengajaran Pakar Grasha Dalam Kalangan Guru Bahasa Arab Di Sekolah KAFA Integrasi, Daerah Hulu Langat, Selangor. *Jurnal Penyelidikan Dan Inovasi*, III(I), 43–60.

- Stanford, A. G. (2014). The Effects of Teachers " Teaching Styles and Experience on Elementary Students " Mathematical Achievement. Liberty University.
- Subroto, P. W. (2017). Analisis Gaya Mengajar Guru Matematika Di Sekolah Menengah Pertama. Prima: Jurnal Pendidikan Matematika, 6(1). Retrieved from <http://jurnal.umt.ac.id/index.php/prima/article/view/155>
- Suresh Kumar a/ 1 N Vellymalay. (2013). Bahasa Interaksi dan Hubungan Antara Etnik dalam Kalangan Murid Di Bilik Darjah. Jurnal Kepimpinan Pendidikan. 1 (3), 14-28. Diakses daripada <http://e-journal.um.edu.my/publish/JuPiDi/>
- Syakirin Johari, A., & Ahmad, A. (2016). The Relationship Between Learning Style and Student Achievement in History Subject. IOSR Journal of Humanities and Social Science, 21(7), 07–14. <https://doi.org/10.9790/0837-2107080714>